

DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

KLASA: 011-02/14-010/003

URBROJ: 559-01/3-14-047

Zagreb, 10. veljače 2016.

PRETHODNA PROCJENA

ZA

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AUTORSKOM PRAVU
I SRODNIM PRAVIMA**

Red.br.	Ukratko, jasno i sažeto odgovorite na pitanja:
1.	<p>Opišite ukratko problem koji se namjerava riješiti normativnim rješenjem (izrađene teze propisa):</p> <p>Radi usklađivanja propisa Republike Hrvatske s Direktivom 2014/26/EU Europskoga parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava te izdavanju odobrenja za više državnih područja za prava na internetsko korištenje glazbenih djela na unutarnjem tržištu (dalje: Direktiva 2014/26/EU) potrebno je izmijeniti i dopuniti odredbe Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 167/2003, 79/2007, 80/2011, 125/11, 141/13 i 127/14) kojima se uređuje kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava na način kako je propisano predmetnom Direktivom te posebno uvesti odredbe o prekograničnom licenciranju glazbenih autorskih prava na Internetu.</p> <p>Problem koji se rješava predmetnom Direktivom, odnosno njezinom implementacijom u nacionalno zakonodavstvo, odnosi se na detaljnije zakonsko propisivanje obveza kolektivnih organizacija za upravljanjem autorskim i srodnim pravima u pogledu transparentnosti i učinkovitosti njihovog poslovanja, upravljanja organizacijama i upravljanja prihodima prikupljenih za račun nositelja prava. Problem koji se također rješava je propisivanje zakonskih uvjeta koji će omogućiti učinkovitije pružanje usluge internetskog korištenja glazbe na unutarnjem tržištu Europske unije, za koje se očekuje da će proširiti postojeću legalnu ponudu takvih usluga osobito u manjim i/ili novijim članicama Europske unije.</p>
2.	<p>Opišite ukratko cilj koji se želi postići normativnim rješenjem (izrađene teze propisa):</p> <p>Formalni cilj je usklađivanje propisa Republike Hrvatske sa Direktivom 2014/26/EU. Sadržajni cilj je unaprjeđenje transparentnosti i učinkovitosti djelovanja kolektivnih organizacija za upravljanjem autorskim i srodnim pravima, te omogućavanje učinkovitijeg pružanja usluge internetskog</p>

	korištenja glazbe na unutarnjem tržištu Europske unije.
	Navedite adresate na koje se problem trenutno odnosi i adresate na koje bi se mogao odnositi u budućnosti. <i>(primjerice: gospodarski subjekti, organizacije civilnog društva, potrošači, dobrotvorne organizacije, umirovljenici, mladi, socijalno osjetljive skupine i sl.)</i>
3.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava; - Drugi subjekti koji ostvaruju autorska i srodna prava u individualnom sustavu (npr. neovisna tijela za ostvarivanje autorskih i srodnih prava, agencije, odvjetnici, drugi zastupnici i sl.); - Nositelji autorskog i srodnih prava (autori, izvođači te gospodarski subjekti koji se bave upravljanjem autorskim i srodnim pravima kao što su tzv. <i>publisheri</i>/nakladnici i sl.); - Gospodarski subjekti koji su korisnici autorskih djela i predmeta srodnih prava u analognom i digitalnom okružju.
	Objasnite ukratko normativno rješenje (izrađene teze propisa) i utvrdite jedno nenormativno rješenje kojim bi se također mogao postići cilj. <i>(primjeri nenormativnog rješenja: edukacija i informiranje, sporazumi udruženja, industrija, kodeksi udruga i drugih interesnih udruženja, dobrovoljni dogovor predstavnika tržišta, standardi, trgovačke uzance i sl.)</i>
4.	<p>Normativno rješenje (izrađene teze propisa): Izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima detaljno se uređuje djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava na načelima transparentnosti i efikasnosti te se posebno uvode odredbe o prekograničnom licenciranju glazbenih autorskih prava na Internetu.</p> <p>Nenormativno rješenje: cilj koji se odnosi na transparentnost i učinkovitost rada kolektivnih organizacija bi se u određenoj mjeri mogao riješiti i njihovom samoregulacijom, odnosno propisivanjem odgovarajućih zahtjeva zajedničkim kodeksom, no ovaj način ne jamči potpuno i dosljedno poštivanje obveza iz Direktive; cilj koji se odnosi na prekogranično licenciranje glazbenih prava se ne može postići nenormativnim rješenjem.</p>
	Odredite vremenski okvir za rješavanje problema i postizanje navedenog cilja te ukratko objasnite moguće prepreke, rizike u rješavanju problema. <i>(primjerice: potrebna financijska sredstva, raspoloživi resursi, koordinacija tijela u provedbi, različiti pristup rješavanju problema od strane adresata propisa, dionika, manjak podrške dionika, neusklađenost zakonodavstva, dodatni administrativni postupci, informatička podrška i sl.)</i>
5.	<p>Države članice moraju uskladiti svoje propise sa zahtjevima Direktive 2014/26/EU do 10. travnja 2016. godine.</p> <p>U predstojećem razdoblju potrebno je ostvariti suradnju s organizacijama za</p>

<p>kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava u Hrvatskoj te predstavnicima korisnika autorskih djela i predmeta srodnih prava da bi se postigla najbolja normativna rješenja kojim se hrvatski sustav autorskog i srodnih prava najpovoljnije uklapa u europski sustav, sve u skladu s Direktivom 2014/26/EU.</p> <p>Moguće prepreke u rješavanju problema mogu predstavljati manjak podrške dionika sustava u procesu transponiranja Direktive u nacionalno zakonodavstvo. Pri provedbi odredbi o prekograničnom licenciranju problemi odnosno bi se mogli pojaviti u pogledu nadzora nad radom kolektivnih organizacija sa sjedištem u drugoj zemlji članici.</p>			
	Na sljedeća pitanja potrebno je odgovoriti sa »DA« odnosno »NE«, uz obvezni sažeti pisani osvrt.	DA	NE
6.	<p>Da li normativno rješenje (izrađene teze propisa) zahtijeva izmjenu važećeg zakonodavstva?</p> <p><i>Ako »DA«, navedite važeće zakonodavstvo, izravno povezano s ciljem koje će se morati mijenjati, uključujući podzakonske akte.</i></p> <p><i>Ukoliko postoji obveza usklađivanja hrvatskog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU u tom području ili ukoliko postoji obveza provedbe međunarodnog ugovora za RH navedite propise koji se moraju usvojiti.</i></p>	DA	
	Normativno rješenje podrazumijeva izmjene i dopune Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima i Pravilnika o stručnim mjerilima i postupku izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava i o naknadama za rad Vijeća stručnjaka.		
7.	<p>Hoće li navedeno normativno rješenje imati značajan financijski učinak u barem jednom sektoru/području i u kojem? Da li utječe na tržišno natjecanje? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.</p> <p><i>(primjerice: veći financijski teret za gospodarske subjekte zbog troška prilagodbe zakonodavstvu i standardima; viši operativni troškovi; teži način kreditiranja i sl.)</i></p> <p>Normativno rješenje može imati značajan financijski učinak (povećanje troškova) na organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava u Hrvatskoj zbog potrebe prilagodbe njihova sustava standardima iz Direktive 2014/26/EU. Također, imat će (očekivano pozitivnih) učinaka i na tržišno natjecanje jer će se u pogledu kolektivnog ostvarivanja autorskih glazbenih prava na Internetu na području cijele Europske unije, pa tako i u Hrvatskoj, ukinuti dosadašnji nacionalni monopoli, na način i pod uvjetima kako je to uređeno u Direktivi 2014/26/EU.</p>	DA	
8.	<p>Hoće li navedeno normativno rješenje imati učinak na državni proračun odnosno proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.</p> <p><i>(primjerice: potreba za dodatnim sredstvima u proračunu za provedbu; sredstva za edukaciju službenika za nove ovlasti; sredstva za nabavu opreme;</i></p>		NE

	<i>osiguranje transfera; osiguranje poticaja; sredstava za nove administrativne postupke i sl.)</i>		
	Ne očekuje se da će normativno rješenje imati učinaka na državni proračun, a problem nema bilo kakvog učinka na proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.		
9.	<p>Hoće li navedeno normativno rješenje imati značajan učinak na socijalno osjetljive skupine, socijalni status građana, interesne skupine u društvu odnosno društvo u cjelini? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.</p> <p><i>(primjerice: status socijalnih prava građana; promjene naknada; status građana u odnosu na kupovnu moć; socijalna uključenost građana; zaštita posebnih skupina ljudi, ravnopravnost spolova i sl.)</i></p>		NE
	Ne očekuje se učinak na socijalno osjetljive skupine, socijalni status građana, interesne skupine odnosno društvo u cjelini.		
10.	<p>Hoće li navedeno normativno rješenje imati značajan učinak na okoliš, održivi razvitak i s tim u svezi na zdravlje ljudi? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.</p> <p><i>(primjerice: utjecaj na ispuštanje stakleničkih plinova, utjecaj na šume, na gospodarenje otpadom, na biljni i životinjski svijet, na zaštitu voda, na zaštitu tla, na zaštitu kulturne baštine i sl.)</i></p>		NE
	S obzirom na prirodu stvari normativno rješenje neće imati nikakvih učinaka na navedena područja.		
11.	<p>Hoće li navedeno normativno rješenje zahtijevati provedbu administrativnih i upravnih postupaka vezano za adresate i s kojim ciljem? Hoće li navedena rješenja dodatno povećati administrativne prepreke za poslovanje? Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju.</p> <p><i>(primjerice: dodjela ovlaštenja; utvrđivanje prava i/ili obveza posebnim upravnim aktom; provedba upravnog/inspekcijskog nadzora; pribavljanje posebnih dozvola, rješenja, suglasnosti; povećanje ili uvođenje nove administrativne tarife; izmjene administrativnog postupka i sl.)</i></p>		DA
	Navedeno normativno rješenje neće zahtijevati značajne promjene u postojećim upravnim postupcima davanja odobrenja za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava, inspekcijski nadzor nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava te po potrebi provedbu upravnih postupaka oduzimanja odobrenja za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava koje će, kao i do sada, obavljati Državni zavod za intelektualno vlasništvo. U odnosu na dosadašnje uređenje u pogledu navedenih postupaka neće se dodatno povećati administrativne prepreke za poslovanje.		
12.	Hoće li za postizanje cilja biti nužan povezani rad više tijela državne uprave odnosno tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave? Ukratko navedite tijela od kojih se očekuje povezani rad.		NE

	<p>Ne očekuje se da će za postizanje cilja biti nužan povezano rad više tijela državne uprave odnosno tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nadležna institucija za nadzor sustava kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava u Republici Hrvatskoj je Državni zavod za intelektualno vlasništvo.</p>	
	<p>Imate li saznanja da li je isti problem postojao i na koji način je riješen u zakonodavstvu zemalja Europske unije odnosno trećih zemalja? – navedite primjere.</p> <p><i>(primjerice: poticanje malog gospodarstva; različito rješavanje ambalažnog otpada; fleksibilnost radnog zakonodavstva; rad na nepuno radno vrijeme; pojednostavljenje administrativnog postupka; smanjenje oboljelih od malignih bolesti; maloljetnička delikvencija i dr.)</i></p>	NE
13.	<p>Budući da je riječ o direktivi Europske unije, sve su države članice dužne u propisanom roku izvršiti usklađivanje svojeg nacionalnog zakonodavstva s odredbama Direktive 2014/26/EU. Obzirom na razlike u tome koliko detaljno su postojećim nacionalnim propisima uređene obveze kolektivnih organizacija u pogledu transparentnosti i učinkovitosti, zemlje članice će u većoj ili manjoj mjeri trebati izmijeniti ili dopuniti nacionalno zakonodavstvo u skladu s odredbama Direktive. Postojeća najbolja praksa zemalja članica tijekom procesa donošenja Direktive ugrađena je u sadržaj Direktive. S obzirom na rok za implementaciju Direktive većina zemalja članica još uvijek je u procesu njezine transpozicije, te nisu raspoloživi podaci za detaljnu usporedbu u pogledu usvojenih zakonodavnih rješenja.</p>	

TEZE O SADRŽAJU PROPISA

NAZIV PROPISA: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima

MATERIJA KOJA SE PROPISOM NAMJERAVA OBUHVATITI

Radi usklađivanja propisa Republike Hrvatske s Direktivom 2014/26/EU Europskoga parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava te izdavanju odobrenja za više državnih područja za prava na internetsko korištenje glazbenih djela na unutarnjem tržištu (dalje: Direktiva 2014/26/EU) potrebno je izmijeniti i dopuniti odredbe Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine“, br. 167/2003, 79/2007, 80/2011, 125/2011, 141/2013 i 127/2014), (dalje: ZAPSP) u dijelu koji se odnosi na kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava. Tim izmjenama i dopunama, sukladno ciljevima Direktive 2014/26/EU, uvest će se odredbe kojima se detaljnije nego do sada zakonski uređuju ustrojstvo i upravljanje organizacijama za kolektivno ostvarivanje, odnos tih organizacija prema njihovim članovima, drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava te korisnika autorskih djela i predmeta srodnih prava, na načelima transparentnosti i učinkovitosti. Nadalje, uvest će se odredbe o prekograničnom licenciranju autorskih glazbenih prava na unutarnjem tržištu Europske unije, također na načelima transparentnosti i učinkovitosti.

OBRZLOŽENJE PROBLEMA

Europski parlament i Vijeće donijeli su 26. veljače 2014. godine Direktivu 2014/26/EU, a države članice moraju uskladiti svoje propise sa zahtjevima ove Direktive do 10. travnja 2016. godine. Odredbe o ostvarivanju autorskog i srodnih prava sada su propisane u Glavi IV., člancima 154. – 171. ZAPSP-a. Direktiva 2014/26/EU propisuje definicije organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, neovisnog subjekta za upravljanje pravima te druge pojmove bitne za poslove ostvarivanja prava. U skladu s odredbama Direktive 2014/26/EU potrebno je detaljno urediti odnos zastupanja između organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i njezinih članova, prava članova u pogledu stjecanja i gubitka članstva, opsega zastupanja te upravljanja prihodom od prava i nadzora nad radom organizacije. Nadalje, potrebno je detaljno urediti odnose hrvatskih organizacija za kolektivno ostvarivanje s drugim takvim organizacijama na unutarnjem tržištu Europske unije te odnose organizacija s korisnicima. U skladu s odredbama Direktive 2014/26/EU potrebno je detaljno propisati obveze u pogledu transparentnosti rada organizacija za kolektivno ostvarivanje i obveza njihova izvješćivanja o svom radu, posebno o prikupljanju i raspodjeli autorskih naknada i naknada nositeljima srodnih prava. Direktiva u Prilogu navodi detaljne podatke koje je organizacija za kolektivno ostvarivanje dužna predložiti javnosti. Nadalje, poseban problem predstavlja uređenje prekograničnog licenciranja glazbenih djela na području Europske unije, koje je Direktiva 2014/26/EU jednim dijelom uredila, dok je unutarnjem tržištu Europske unije prepušteno da dalje usmjerava poslovne modele korištenja glazbe na Internetu. Stoga je ovim izmjenama i dopunama ZAPSP-a potrebno, u skladu s Direktivom 2014/26/EU, urediti i pretpostavke koje mora ispuniti organizacija za kolektivno ostvarivanje da bi mogla izdavati prekogranična odobrenja za korištenje glazbe na Internetu u svoje ime te u ime drugih organizacija koje su joj povjerile takve poslove, posebno mogućnosti obrade podataka za više državnih područja, transparentnosti podataka o repertoaru, točnog i pravovremenog izvješćivanja te izdavanja računa te točne i pravovremene distribucije prikupljenih naknada nositeljima prava. Vezano uz sve vrste kolektivnog ostvarivanja potrebno je urediti načine rješavanja sporova i

osiguravanja ispunjavanja propisanih obveza od strane kolektivnih organizacija i drugih obveznika Direktive.

CILJ DONOŠENJA PROPISA

Formalni cilj je usklađivanje propisa Republike Hrvatske sa Direktivom 2014/26/EU. Sadržajni cilj je unaprjeđenje transparentnosti i učinkovitosti djelovanja kolektivnih organizacija za provedbu autorskih i srodnih prava, te omogućavanje učinkovitijeg pružanja usluge internetskog korištenja glazbe na unutarnjem tržištu Europske unije.